

Hiểu đúng quy tắc xuất xứ để tận dụng ưu đãi từ các FTA

17:45 24/10/2026

Nắm vững quy tắc xuất xứ và chuẩn bị đầy đủ hồ sơ chứng minh giúp doanh nghiệp chủ động tận dụng ưu đãi thuế quan từ các hiệp định thương mại tự do (FTA).

Tận dụng ưu đãi thuế quan từ các hiệp định thương mại tự do (FTA) đòi hỏi doanh nghiệp đáp ứng đúng quy tắc xuất xứ hàng hóa, từ nguồn nguyên liệu, quy trình sản xuất đến hồ sơ chứng minh. Do đó, doanh nghiệp cần chủ động tìm hiểu quy định ngay từ đầu, thay vì chỉ tập trung hoàn thiện thủ tục xin cấp Giấy chứng nhận xuất xứ hàng hóa (C/O).

Ông Trần Thanh Hải, Phó Cục trưởng Cục Xuất nhập khẩu (Bộ Công Thương), nhấn mạnh doanh nghiệp cần hiểu rõ quy tắc xuất xứ ngay từ khâu lựa chọn nguyên liệu và tổ chức sản xuất để tận dụng ưu đãi FTA, đồng thời chuẩn bị hồ sơ chứng minh phù hợp.

Theo ông Hải, đào tạo nghiệp vụ cần giúp người làm chuyên môn hiểu rõ căn cứ xác định xuất xứ hàng hóa, thay vì chỉ dừng ở hướng dẫn thủ tục. Nội dung này được chú trọng tại khóa đào tạo chuyên sâu về xuất xứ hàng hóa do Hiệp hội Phát triển nhân lực Logistics Việt Nam (VALOMA) tổ chức ngày 24/10/2026 tại Hà Nội, với sự tham gia của các chuyên gia và doanh nghiệp.

Chng trình ào to tp trung hng dn doanh nhip vn dng quy tc xut x vào sn xut, chun b d liu và hoàn thìn h s chng minh tn dng u ấi thu quan t các hip nh thng mi t do (FTA).

Khóa đào tạo chuyên sâu về xuất xứ hàng hóa do VALOMA tổ chức tại Hà Nội ngày 24/10/2026.

Theo bà Trn Thanh Bình, Trng phòng Xut x hàng hóa, Cc Xut nhp khu (B Công Thng), xut x hàng hóa không ng nht vi ni xut khu, nhn sn xut hay truy xut ngun gc. Do ó, hàng hóa xut khu t Vit Nam không m c nhiên iu kin hng u ãi thu quan mà phi áp ng úng tiêu chí xut x và có h s chng minh phù hp.

Các quy tắc xuất xứ gồm xuất xứ thuần túy, sản xuất từ nguyên liệu có xuất xứ, chuyển đổi mã số hàng hóa (HS), hàm lượng giá trị khu vực và quy tắc cụ thể mặt hàng. Mỗi tiêu chí đặt ra yêu cầu khác nhau về nguyên liệu và quy trình sản xuất, ảnh hưởng trực tiếp đến khả năng hưởng ưu đãi của doanh nghiệp.

Qua ví dụ trong ngành dệt may, giày dép, chương trình nhấn mạnh doanh nghiệp cần đối chiếu quy tắc xuất xứ với thực tế sản xuất và khả năng chứng minh bằng hồ sơ, chứng từ. Đây là cơ sở để lựa chọn phương án phù hợp, biến ưu đãi thuế quan thành lợi ích thực tế trong hoạt động xuất khẩu.

Để hưởng ưu đãi thuế quan, doanh nghiệp không chỉ cần hiểu đúng quy tắc xuất xứ mà còn phải chứng minh hàng hóa đáp ứng các tiêu chí theo quy định. Các thông tin về nguyên liệu, mã HS, công đoạn sản xuất và chứng từ liên quan phải thống nhất để phục vụ việc xác định, giải trình khi có yêu cầu kiểm tra.

Tại khóa đào tạo, ông Hoàng Đức Minh, Chuyên viên chính Phòng Xuất xứ hàng hóa, Cục Xuất nhập khẩu (Bộ Công Thương), phân tích các tình huống liên quan đến quy tắc cộng gộp, tỷ lệ linh hoạt, hóa đơn nước thứ ba và chứng từ xuất xứ giáp lưng, áp dụng trong xác định xuất xứ ưu đãi và không ưu đãi.

Các chuyên gia cũng nhấn mạnh việc chuẩn hóa dữ liệu ngay trong quá trình sản xuất. Doanh nghiệp cần theo dõi, đối chiếu thông tin về nguyên liệu, định mức sản xuất và tình hình nhập – xuất – tồn để bảo đảm hồ sơ đầy đủ, thống nhất và có căn cứ chứng minh xuất xứ hàng hóa.

Tại khóa đào tạo, ông Phạm Thành Nam, Tổng Giám đốc Công ty Cổ phần Giải pháp Dolcus, hướng dẫn học viên lập bảng kê hàng hóa đáp ứng tiêu chí xuất xứ, khai báo và đính kèm chứng từ trên hệ thống eCoSys. Chương trình cũng tập trung nhận diện lỗi thường gặp, chuẩn bị nội dung giải trình và ứng dụng công nghệ xử lý dữ liệu nhằm nâng cao độ chính xác của hồ sơ.

Theo TS. Cao Cẩm Linh, Phó Tổng thư ký Hiệp hội Phát triển nhân lực Logistics Việt Nam (VALOMA), đào tạo nghiệp vụ cần giúp người học xác định đúng tiêu chí xuất xứ, chuẩn bị dữ liệu và xử lý vướng mắc thực tế. Việc kết hợp trao đổi với chuyên gia và thực hành hồ sơ giúp gắn kiến thức với yêu cầu công việc tại doanh nghiệp.

Tận dụng ưu đãi từ các FTA vì vậy không chỉ đòi hỏi hàng hóa đáp ứng quy tắc xuất xứ mà còn yêu cầu doanh nghiệp quản lý hồ sơ chặt chẽ, chuẩn hóa dữ liệu và kiểm soát chứng từ ngay từ khâu sản xuất, qua đó thuận lợi hơn khi thực hiện thủ tục và giải trình xuất xứ.

Hà Trn